

Megjelen minden második napon
kedd, csütörtök és szombat este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoralja-Ujhely, főtér 9. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Apró hirdetéseknek minden garmond szó
4 fill., vastagabb betűkkel 8 fill.

Nyilttérben minden garmond sor 30 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

ifj. Meczner Gyula
főszerkesztő.

dr. Molnár János
felelős szerkesztő.

dr. Perényi József
főmunkatárs.

Előfizetési ára:

Egész évre 12 korona, félévre 6 kor,
negyedévre 3 kor.

— Egyes szám ára 8 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petit betűnél nagyobb, avagy disz-
betűkkel, vagy kerettel ellátott hirdetések
termérték szerint egy négyszög centium
után 6 fill. — Állandó hirdetéseknek ár
kedvezmény.

Képek az új parlamentből.

— febr. 23.

Nem tudom a régi rendetlen-
ség végét, vagy az új felfordulás
elejét jelzi-e a lehulló drága már-
ványvakolat? Zajos élet kezdődött
meg a baloldali folyosón és az
ülésteremben. Ki törődik most a
parlamenttel? Düljön be, ha neki
épen úgy tetszik.

A keddi ülésen megmutatta az
ellenzék, mit művelhet a többség.
Nem a szavazás eredménye itt a
fontos, hiszen azt előre tudta min-
denki, csak a többség nem, hanem
az a modor, mely ezzel a több-
séggel talán jó időre sanctiót nyer
a t. Házban.

Mikor a szabadelvű párt több-
ségben volt, gunyolódva emlegette
az ellenzék, hogy az ősz Podma-
niczky milyen serényen toborozza
össze híveit a szavazásra; s lám
ma ezen ők nem találnak semmi
mosolyogni valót. Kocsit kocsi
után küldöttek az elmaradtakért.
Sőt még azt is természetesnek ta-
lálták, hogy a tévedésből haza
nem találó újdonsült képviselőket
ideiglenes éji szállásokról szállít-
sák a parlamentbe. Hadd tanulja
meg a gólya, mi a rend s mi a
pártfegyelem.

Milyen édesen mosolygott az
idősebb ellenzéki farkasok cso-
portja a néppártra, a régebben
megvetett jezsuita hadra. Hiszen
eddig is szerették egymást, csak-
hogy a szemérem távol tartotta
őket. Így mosolyoghat egymásra
Afrika sivatagjain az oroszlan és
a sakál, amikor közös prédáról
van szó. És a sakál alázatos s
csak akkor meri szidni társát, mi-
kor az a hulladékot neki hagyva
jólakottan távozott.

Hát még csak a derék horvá-
tok és a nemzetiségiek! Legyen
nekik meg bocsájtva minden önző
politikájuk. Aztán nem is olyan
jó az a közoktatásügyi reform.
Csak nem kívánhatjuk szegények-
től, hogy anyanyelvüket elfelejtsék.
Lehetnek azért jó magyarok. Ime
most is velünk szavaztak ugye?
Meglássátok milyen önzetlenek fo-
gunk mi lenni. Ezután nem az a
meghunyáskodó tábor, hanem mi
nyirbáljuk meg ősi hagyományai-
tokat s higgyétek el, hogy a mi
ollónk nem okoz fájdalmat. Ha
nem tudtok magyarul írni, majd
segítünk. Így ni: *Justh Gyula*. Lát-
játok, milyen önzetlen jóbarátaitok
vagyunk? Éljen a panszlavizmus,
pangermanizmus, romanizmus, szo-
cializmus és mindenféle *izmus!*

A képviselőház tisztikarának
pártatlannak kell lennie. A jegyző
a szavazásnál nemcsak arra figyel,

hogy kik a megéljenzésre méltó
ellenzékiek; hanem arra is, kik
oszlopos tagjai a szabadelvűpárt-
nak. Az ilyenek neveit pártkülönb-
ség nélkül hangosabban ejtik ki,
hogy a tábor az éljenést és az
abcugot érdem szerint kiutalvá-
nyozhassa.

Az Ausztriából pórázon veze-
tett kormány megszentéseltentette
a magyar parlamentet; az ellenzék
busszából kivonatot készített az
osztrák parlament jegyzőkönyvei-
ből s az egyenjogúság elve alap-
ján halomszámra röpíti a legéke-
sebb házi és egyéb állatok neveit
az ellenfél hallgatag csoportjához.
Azért fizeti őket az ország, hogy
hallgassanak? Majd megmutatjuk
mi, mire képes az igaz hazafiság!

Nem alkuszunk! Ha hajsza-
nyit engednénk programunkból,
agyonköveznének bennünket a vá-
lasztók. Nem megyünk Bécsbe;
jőjön le a király, ha a nemzettel
tárgyalni akar, mert mi vagyunk
a nemzet s nincs akkora vonat,
amelyre mi ráférnénk. De mégsem!
Azért is megmutatjuk, hogy nem
félünk Bécsből. Majd fölmegegy
Kossuth s megremegnek, össze-
dülnek lábai alatt a Burg falai. A
Burg áll, Kossuthnak még a disz-
magyarja is *szárnyakat* öltött s a
turul olajágas, *fehértellő, villás-
farku* békegalambbá változott.

Vagy mi leszünk a kormány
és minden állami hivatal betöltői
vagy senki! Atmeneti kormány
nem kell! Az a nemzet kijátszása
s csak arra való, hogy Tiszáék
fönmaradjanak! Rigó Ferenc oda
sugja Kossuthnak: Hiszen Darányi
lesz az elnöke... Az már más!
A nemzet jóvoltáért mindent. Kik
lesznek olyan önzetlenek, hogy
lemondva ideiglenesen az állandóság-
ról, küzdjenek a hazáért? *Eötös* Ká-
roly: Én a pénzügyi tárcát. *Len-
gyél* Zoltán: Én az igazságügyit.
Vázsonyi: Én a hadügyét. *Hock*:
Én a püspökséget... azaz pardon,
a közoktatásügyét. *Makkai*: Én a
belügyét. *Buza* Barna: Én (Mind-
nyáján keresték a szót)... én
(elpirul) még egyelőre semmit.
stb. stb. *Darányi*: Nem, ennyi ál-
dozatot nem kívánhat a nemzet
tőletek. Majd elvállalom én mind-
egyiket.

Igen, de mi lesz a válságból?
Mindnyáján: Mi lesz a válságból?
— Mienk a felelősség a jelen és
jövőért, mikor teszünk már vala-
mit? Csak nem kívánhatjuk, hogy
a bukott párt dolgozzék helyettünk?
Makkai: Miért ne: Jogunk van
hozzá, mi vagyunk itt az urak!
Mind: Igaz! Ugyan van! — Ki-
nek van valami életre való esz-
méje? *Kossuth*: odasug Apponyi-
nak: „Hé pajtás szólj már te is!”

És még azt mondják, hogy:
nem boldog a magyar!

Spectator.

— febr. 23.

A mezőkászonyi petíció. *Láczay*
Szabó László sárospataki nagybirtó-
kos volt ellenzéki képviselőjelölt pe-
tíciót nyújtott be a kuriához *Lónyay*
Géza megválasztott képviselő és *But-
tykay* Ferenc választási elnök ellen.

A képviselőház elnökei. A kép-
viselőház keddi ülésén választotta
meg új tisztikarát. — Az ellen-
zék *Justh* Gyulát, a szabadelvűpárt
Tallián Bélát ajánlotta. *Justh* Gyulát
230 szavazattal elnökké választották.
Alelnökök lettek *Bolgár* Ferenc és
Rakovszky István. Háznagy *Tóth*
János lett 229 szavazattal. A meg-
választott hat jegyző: *Hammersberg*
László, *Pozsgay* Miklós, *Salamon*
Géza, *Szakács* Zoltán, *Zboray* Miklós,
Szöts Pál.

Az átmeneti kormány. *Andrássy*
Gyula megpendítette az ellenzék ve-
zérférfiai előtt az átmeneti kormány
eszméjét, melynek feladata lenne a
teljes kibontakozás eléréséig a leg-
szükségesebb törvényjavaslatok és
ügyek elintézése s az adminisztratív
ügyeknek a mai kormánytól való át-
vétele. *Kossuth* örömmel fogadta ezt
az eszmét, de a párt hallani sem
akart róla. Kedden azonban sikerült
Andrássynak megegyezésre jutni a
vezérekkel, akik elhatározták, hogy
nem ellenzik olyan kormány megalá-
kítását, mely csak időleges; de csak
három hónapi indemnitást adnak meg
neki, amely idő alatt köteles lesz az
a választási reformot megvalósítani.
Ujjoncokat nem adnak az átmeneti
kormányának. *Andrássy* szerdán ter-
jesztette elő az egyezséget a király-
nak.

Az országgyűlés elnapolása. A
szerdai ülésen három új jegyzőt vá-
lasztottak. A szövetkezett ellenzék,
amely a jegyzőségek betöltésénél a
legkisebb pártárral is tekintettel
volt, a szabadelvű párt jelöltjét, *Szöts*
Pált nem is kandidálván, a szabad-
elvű párt a kormányval együtt ki-
vonult a tereméből. Jegyzökké választ-
tattak: *Dedovics* György, *Eszterházy*
Kálmán gróf és *Luby* Géza. Ezután
megválasztották a gazdasági, men-
telmi, naplóíró és összeférhetlen-
ségi bizottság tagjait. A házelnök
indítványozta ezután, hogy a ház az
új kormány megbízásáig üléseit na-
polja el azon föltétellel, hogy március
nyolcadikán esetleg kormány nélkül
is megtartsa ülését, mert akkor fog-
ják igazolni mindazon képviselők
mandátumát, akik ellen kérvényt be-
nem adtak. A Ház az elnök indítvá-
nyát elfogadta.

VÁRMEGYE ÉS VÁROS

(Anyakönyvi kinevezés. A m.
kir. belügyminiszter a magyarországi
anyakönyvi kerületbe *Császár* Kálmán
körjegyzőt anyakönyvvezetővé neve-
zte ki.

(Mizsák István várm. volt fő-
ügyész alapítványa. Mizsák István
volt vármegyei főügyész hagyatéká-

nak végrehajtója: *Vitányi* Bertalan
szerenési ügyvéd 2000 koronát kül-
dött be a megyéhez, melyet „Mizsák
István Zemplénavármegye volt tiszti
főügyészének alapítványa”-ként kér
kezelné és pedig oly módon, hogy a
kamat $\frac{1}{5}$ része tőkésítessék, $\frac{4}{5}$ része
pedig, míg a 100 koronát meg nem
haladja: Zemplénavármegye tiszti-, se-
géd- és kezelőszemélyzete egy tanuló
gyermekének adományoztassék. Az
évek folyamán felgyűlt kamatok 100
koronánként szintén ily célra lesznek
fordítva.

(Képviselőtestületi ülés. Sátor-
aljaujhely város képviselőtestülete f.
évi február hó 24-én délután 3 óra-
kor rendkívüli ülést tart a következő
tárgysorozattal: 1. A vízvezeték léte-
sítéséhez szükséges területre vonat-
kozólag *Dókus* Ernővel kötött szer-
ződés elfogadása. — 2. *Kis* *András*
Istvánnal a régi izraelita temető mel-
letti területre vonatkozólag kötött
szerződés elfogadása. — 3. *Grosz* *Antal*
illetőségi ügye.

HIREK A BODROGKÖZRŐL.

A bodrogközi kaszinó egyesület
választmányja folyó hó 21-én tartott
ülésén tárgyalta a kaszinó számára
szükséges új otthon megszerzése, il-
letve a kaszinó-épület építésével össze-
függő kérvényeket. Bizottságot kül-
dött ki a tervezendők megvitatására.
Ugyanez alkalommal pénztára gyara-
pítására március hó folyamán koncert,
illetve műkedvelő előadás rendezését
határozta el, melynek előkészítését
s kivitelét vigalmi bizottságra bízta.
Ülés után az újonnan alakult vá-
lasztmányt s tiszti kart a kaszinó el-
nöke *dr. Farkas* Róbert r. k. plébá-
nos saját házában vacsorára hívta
meg, hol a választmányi tagok a késő
éjbe nyúló órákig élvezték a barátsá-
gos házigazda páratlan vendégzere-
tetét, ki minden társadalmi téren ve-
zető szerepet vállal s így a társada-
lom minden rétegében közkedveltség-
nek örvend.

A „bodrogközi dalkör” dalestélye
közbejött akadályok miatt március hó
4-éről 5-ére lett elhalasztva. A most
szétküldés alatt lévő meghívó a kö-
vetkező: „A bodrogközi daloskör 1905.
évi március hó 5-én — farsang utolsó
vasárnapján — Királyhelmecezen a
„Rigó” szálló nagytermében tartja
első dalestélyét, melyre kívül cimzet-
tet és családját tisztelettel meghívja
a rendezőség. Belépő díjak: személyre
jegy 2 korona, családjegy 3 személyre
5 korona. Kezdeté 8 órakor. A tiszta
jövedelem felét a daloskör a bodrog-
közi jótékony nőegylet javára ajánlván
fel — tekintettel a jótékony célra —
felülfizetéseket köszönettel fogad és a
„Zemplén” című hirlapban nyugtáz.
— Műsor: 1. „Szabadságdal” férfikar
Huberttől előadja a daloskör. — 2.
Berziot „Hegedüverseny” 9 mű, *Aezél*
Adél kisasszony zongora-kísérete mel-
lett előadja: *Knoblauch* Riehard ur, a
daloskör tagja. — 3. „Házassági
ajánlat” monológ, írta *Gárdonyi* G. elő-
adja: *Gnädig* Lipót ur. — 4. „A mun-
kácsi koldus” románe *Nisnyay* G.-tól,
Malcher Béla ur zongora-kísérete
mellett énekl *Antalóczy* Kornél ur,
a daloskör tagja. — „Harangoznak

imádkozunk" népdal csokor, férfikarra alkalmazta Méder M. előadja a daloskór — A műsort tánc követi. — Ugy a pompásan összeválogatott műsor, mint az ifjú daloskór iránt nyilvánuló általános érdeklődés remélni engedik, hogy e dalestély nagy közönséget fog vonzani.

HIREK.

— **Áthelyezés a vasutnál.** A miskolci üzletvezetés területén *Tin-schmidt* Emil hivatalnok Füzesabonyból Sátoraljai helyre helyeztetett át.

— **Hivatalvizsgálat.** A kassai m. kir. posta- és távirat-igazgatóság részéről *Semsey Mihály* posta- és távirat-titkár folyó hó 21-én megvizsgálta a helybeli posta- és távirat-hivatal ügy- és pénzkezelését és a tapasztalt rend és ügykezelés fölött *Rosznáky Gyula* főnöknek megelégedését és elismerését fejezte ki.

— **Leányok mulatsága.** Február hó 25-én lesz a megyeháza dísztermében az idei farsangi szezon legsikerültebb mulatsága, melyet az izr. Leányegyesület rendez. A mulatságra nemcsak az újhelyi intelligencia köréből, hanem a vidékről is igen sokan készülnek. Az egyesület elnöksége fáradhatatlan buzgósággal készíti elő a jótékony cél szolgálatában álló mulatságot, amelynek így ez alkalommal se maradhat el az a fényes erkölcsi és nagyszerű anyagi sikere, amely mindeztől Leányegyesület mulatságaihoz hozzá volt fonva. A táncmulatság előtt tudvalevőleg hangverseny lesz, melynek szereplői: *Goldberger Izidor* magyar hitszónok, *Fried Etelka*, *Werner Sárika*, *Falk Mina*, *Bettelheim Paula* és *Perlstein Lujzka*. Ugy halljuk, hogy bár ezek a hölgyek legnagyobb részben nem professzionátus szereplők, a hangversenynek őszinte, frappáns sikere lesz. A hangverseny — s ezt különösen ajánljuk a közönség figyelmébe — pontosan 8 órakor kezdődik. Személyjegy 2 korona, családjegy 4 korona. A belépőjegyek a hangversenyre és a táncmulatságra egyaránt érvényesek. Az ülőhelyek megszámozva nem lesznek, azért jó helyre csak azok tarthatnak számot, akik pontosan megjelennek.

— **Féjeli gyakorlat.** A helybeli honvédtársulat folyó hó 21-én éjjeli gyakorlatot tartott *Csörgő* község közelében. A zászlóalj két századra osztották, melyből az egyik század, mely az ellenséget képezte f. hó 22-én d. u. fél 5 órakor vonult ki a laktanyából és *Csörgő* község közelében állapodott meg. A másik század, mely az ellenség keresésére és támadására indult, este 6 órakor hagyta el a honvéd-laktanyát. A csapatok összeköttetése nehéz feladat volt. Mikor végre egymásra akadtak, heves puskatűzés indult meg, melyet nemsokára a lefúvás követett. A szokatlan puskaropogás a város északi részében is hallható volt és sok találgatásra szolgáltatott okot. A két század azután egyesült *Danek* Leó százados, helyettes zászlóaljparancsnok vezénylete alatt este 9 óra körül visszatért a gyakorlat színhelyéről.

— **Hangverseny.** Említettük már, hogy a katolikus olvasókör dalárdája március hó 6-án tartja nagyobb szabású hangversenyét a városi színházban. A dalárdán kívül, mely *Szapanos Imre* szakavatott vezetésével fogja erre az alkalomra betanult énekdarabjait előadni, több műkedvelő is közre fog működni. A változatos és élvezetesnek ígérkező műsort a meghívón is hozni fogják, melyeket e hét folyamán fognak kibocsátani.

— **A visszamaradt utas.** *Krempán* János kellemetlen meglepetés érte e napokban. Kassáról vasuton jövet, valamely állomás éttermében, vagy a magával hozott italtól annyira leita-sodott, hogy amint a vonatról kiszállt, az állomás közelében leült egy kis pihenőre. Alig telepedett le, az

álom elfogta és a következő percben hortyogva terült el a földön. Alomságát fokozta az este beállott nagy hideg, mely már-már megdermesztette az ittas embert, amikor szerencsére az arra haladó rendőrök észrevették és nagy nehezen beszállították a rendőrkapitánysághoz. Itt másnap reggelig gondját viselték, azután egy kis lecke után a legközelebbi vonattal utak indították otthona felé.

— **A József főherceg Szanatóriumi sorsjáték sorsolását** február 25-én megtartották. Az egyesület a hivatalos nyereményjegyzéket a Budapesti Hírlap, Pesti Hírlap és Budapest február hó 25-iki számában téteti közzé. Ezenfelül az egyesület mindazoknak, akik levelezőlapon kéri, ingyen küld 28-tól kezdődőleg nyereményjegyzéket.

— **A kórházak szimulánsai.** Minden közkórházban ismeretesek azok a furfangos páciensek, kik ügyesen tudván szimulálni egyik-másik betegséget, így tengetik életüket kórházról-kórházra. Ez az életmód bizonyára kényelmesebb a koldulásnál, a tolvajkodásnál, kevésbé veszedelmes, de semmivel sem tisztességesebb. — Most rájár a rud a közkórházi szimulánsokra egy belügyminiszteri körrendelet alakjában, mely hozzánk is elérkezett. A miniszter ebben vagy egy tucat ilyen notórius szimuláns három esztendőre kitilt az ország kórházai-ból. Egy kitesít bajos eligazodni ezen a rendelkezésen, mert nem tudja az ember, hogy a kitiltottaknak három esztendőn belül az igazi megbetegedés is el van tiltva, vagy pedig három esztendőn túl megint szabad-e szimulálniok. Ezen különben a hatóságok törjék a fejüket.

— **A sátoraljai helyi eszmadiatársulat** március hó 5-én a városi színházban jótékony célú táncmulatságot rendez, melyre a rendezőség e napokban fogja kibocsátani a meghívókat.

— **A megvert feleség.** *Kolos* Károly napszámos szokása szerint ugy leitta magát folyó hó 21-én, hogy a koresmából nem birt hazatárolyogni. Többi társának, akik vele ittak, de jobban bírták az italt, kellett haza kísérni. A részeges ember éjjel tájban került lakására, ahol szegény felesége már várt rája. Nem annyira urát várta, mint a család fentartóját kívánta látni, aki majd hoz egy kis kenyérré való pénzt. A rossz ember azonban elitta a pénzt és alig hozott haza néhány garast. Mikor felesége megkorholta és pénzt kért tőle, az ittas ember durván szidalmazta nejét, majd neki is rontott és ütlegelni akarta. A védtelen asszony azonban ki akarta kerülni férje durvaságait, ütlegeit — és menni akart. A napszámos ember azután kérlelte feleségét, ne hagyja el, ne tegye ilyen eszűfá, de az asszony undorodva lökte el magától részeg férjét. Ez a bánásmód nagyon felingerelte az ittas férfit, hogy féktelen dühében felkapta az asztalon lévő kést és ezzel több sérülést ejtett feleségén. Az asszony ekkor már nem mozdult el lakásáról, hanem otthon maradt, mire a késelő férj ordítva rohant ki az utcára és ha az arra járó emberek meg nem fékezik, dühében más emberben is kárt tehetett volna. Az asszony sérülése nem súlyos. A garázdálkodó férj ellen megindították a megtorló eljárást.

— **A homonnai katolikus kör** f. hó 26-án Homonnán a „Stefánia” szálló összes termeiben egyleti alapítókéje javára táncestélyt rendez. Belépti díj személyenként 2 korona, családjegy 4 korona. Felülfizetések közönséggel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. Kezdeté este 8 órakor.

— **Nyilvános számadás és nyugta.** A varannói iparos egylet által febr. hó 18-án rendezett zászlószentelési ünnepély, hangverseny és táncmulatság alkalmával volt bevétel 667 kor. Kiadás 163 kor. 48 fill. Tiszta jövedelem 503 kor. 52 fill. — Ez al-

kalommal az egyleti zászlóra tett kegyes adományokat és szíves felülfizetéseket a következőkben nyugtázzuk a nyilvánosság előtt: *Diószeghy János*, dr. *Csöke József* 50—50 kor. — *Diószeghy Jánosné*, *Bodor Gáborné*, *Gaál Sándorné*, *Kail Béláné*, *Klauser Emilné*, *Pereszlényi Istvánné*, *Pilissy Béláné*, *Strompf Pálné*, *Takács Istvánné*, *Udvardi Viktorné*, *Werner Gyuláné* 20—20 kor. — *Gr. Andrásy Sándor* (Budapest) 10 kor. — *Gaál Sára*, *Werner Emma*, *Füzesséry Pál*, *Beck Győző* (Kézmárk), *Mandel Lipót* (Nagyráská), *Karner József* (Nyir-egyháza) 5—5 kor. — *Horgonyi József*, *Kultsiczky Kajetán* (Szacsur) 3—3 kor. — *Dr. Kasztriner László*, *Kurimszky János* (Szinye), *Letényi Armin*, *Mayer Márk*, *Spira Armin* 2—2 kor. — *Blum Sándor*, *Kail Béla*, *Kalyucha Mihály*, *Pekáry Gyula*, *Pilissy Béla*, *Takács István*, *Zaffner István*, *Zsulai Illés* (Szedlitzke 1—1 kor. — *Kiknek* — az iparos egylet nevében — mely tisztelettel monddunk hálás köszönetet. *Varannón*, 1905. február 22-én. *Béres Imre*, e. I. alelnök. *Csalfa József*, e. II. alelnök. *Klauser Emil*, e. pénztáros. *Molnár István*, e. jegyző.

— **Táncestély.** A nagymihályi önk. tüzoltó egyesület 1905. március hó 4-én Nagymihályban a Barnai szálló összes termeiben az egylet zászlója és alapítókéje javára táncestélyt rendez. Belépti díj személyenként 2 korona, családjegy 4 korona. A felülfizetéseket köszönettel fogadják s azok hírlapilag nyugtázza lesznek. Az estély kezdete este 8 órakor lesz.

— **Rendőri hírek.** A *gazdátlan boa*. A rendőrség e napokban egy paraszt kinézésű embert tartóztatott le, aki egy értékes boát árusított, mely értékénél fogva az uri osztályhoz tartozó nő tulajdona lehetett. A boát áruló ember nem tudja urát adni az értékes tárgynak.

— **Helyreigazítás.** A Csákyón épitendő iskola árlejtési határideje febr. hó 28-ára halasztatott.

SZÍNHÁZ.

** **A Komjáthy társulat új szubrettje.** A *Kassai Nemzeti Színház* igazgatója — mint kassai tudósítónk jelenti — *Sárosi Paula* helyébe március elsejétől *Lónyai Piroskát*, a *Kolozsvári Nemzeti Színház* szubrettprimadonnáját szerződtette.

** **Odry Árpád bemutatkozója.** Pénteken, f. hó 24-én bemutató előadás lesz a Nemzeti Színházban. *Sardou* „Boszorkány” című szenzációs drámáját adják először, amely a párisi Sarah Bernhardt-színházban fényes sikerrel került színre. A főszerep eljátszására *P. Márkus* Emilia vállalkozott. Partnere *Odry Árpád*, a Komjáthy társulatnak közönségünk által is kedvelt, egykori tagja lesz, aki ebben a szerepben mutatkozik be, mint a Nemzeti Színház új tagja.

IRODALOM.

Enyhülés.

Ha éltem kietlen tavaszán
A bánat gyötri lelkemet,
S a szívmaró fájdalomt immár
Kiöltni többé nem lehet.

Hozzad megyek ki andalogva
A temetőbe jó anyám,
Keresvél enyhülést sebemre
Éltem kietlen tavaszán.

Leborulok a néma hantira
Fejem fejfádra hajtva le,
Es átkarolva drága sírod:
Szemem könnyekkel lesz tele!

Itt bus szívemnek enyhülése
Sírod felett óh jó anyám,
Csak ez vigasztal bánatomban
Éltem kietlen tavaszán.

Kossuth Pál.

A Munka Szemléje. Ezzel a címmel kéthetenként megjelenő folyóirat indult meg. A munkával foglalkozik ez a lap, a munkát ismerteti, amely ma a kultúrélet legkülönbözőbb területein folyamatban van. A vállalkozás élén Fónagy Odön dr. és Osvát Kálmán szerkesztők állanak.

A „Gyakorlati Közigazgatási Könyvtár és Döntvénytár” folyóirat 4-ik füzetében, mely február 15-én jelent meg, a „Könyvtári részben” dr. Papp Antal befejezi a szakkörökben legszebb elismerésekkel elhalmozott „Italmérők könyve” című kézikönyvét, melyhez pontosan szerkesztett „Iratminták” és ügyesoportos tartalomjegyzék van csatolva. A következő számokban befejezést nyer dr. Dolencz Józsefnek „Az új anyakönyvi törvény” és dr. Lengyel Vilmosnak „A községi háztartás és számvitel” című tanulságos monográfiája. A március 15-iki füzettel pedig újabb érdekes könyvek ciklusát kezdik, melyek most vannak munkában. Az eddig közölt elvi jelentőségű határozatok száma 103-ra rug. A szerkesztőség figyelmezteti az érdeklődőket, hogy a „Gyakorlati Közigazgatási Könyvtár és Döntvénytár” által hirdetett pályázat a járási számvevőszégi és a községi (városi) rendőrség részére irandó kézi könyvekre vonatkozólag március 1-én lejár. A kéziratosokat, valamint az előfizetési díjakat (egész évre 12 kor., félve 6 kor., negyedévre 3 kor., egy óra 1 kor.) Dr. Dolencz József ügyvéd, szerkesztő és kiadó címére: Budapest, VIII. József-körút 74. sz. II. em. 11. ajtó kell küldeni.

Az Amatőr. Alig néhány hónapja, hogy ez a szép képes lap megindult és ma már legszebb képes folyóirataink soraiban foglal helyet. Minden egyes száma újabb meglepetés. A magyar amatőr-fényképezők helyében büszkék lehetnek a szép folyóiratra, mely az e hónap 15-én megjelent 10-ik számban méltóan sorakozik az előző füzetekhez.

KÖZGAZDASÁG.

A tokaji bor védelme.

(Folytatás.)

9. §. Minden bortermelő köteles borral telt hordóira azok első beraktározásának helyiségében „származási jegyet” üttetni. E származási jegy nélkül hegyaljai bort a zárt területen egyik községből a másikba szállítani nem szabad. Ilyen elszállítás esetében a bor tulajdonosa köteles a szállítás megkezdése előtt a borok mennyiségét, évjáratát és az érkezés helyét a községi ellenőrző bizottságnak bejelenteni, mely ezen adatokat elkönnyvel s a szállítmány elindításáról az érkezés helyének ellenőrző bizottságát azonnal értesíti. A szállító fel is köteles a megérkezés helyén borait elkönnyveléget a beraktározás előtt bejelenteni.

10. §. „Tokaj-hegyaljai” származási jeggyel ellátott hordókat sem üres, sem telt állapotban nem szabad a zárt területről kiszállítani.

11. §. A védjegy a zárt területről kiszállított borok tokaj-hegyaljai jellegének hiteles igazolására szolgál, miért is csak akként alkalmazható, hogy a hordó akonáját teljesen elzárja s hogy levétele esetében teljesen haszonvehetlenné váljon.

Külalakja fémlemezre, vagy más alkalmas borító anyagra nyomva, a magyar koronát tünteti fel ezzel a körirattal: „Tokaj-Hegyalja”. Továbbá rajta van az évszám, melyben a védjegy alkalmaztatott, a védjegy hivatal római száma s a községi védjegykönyv megfelelő arabszáma.

Tokaj-hegyaljai védjegyet csak borral telt olyan gönczi hordó akonájának elzárására lehet alkalmazni, melynek fenekén a tokaj-hegyaljai hiteles „származási jegy” sérletlen állapotban látható. A védjegy felil-

lesztésére jogosított egyén mindenképp előtt a származási jegyet szakítja le s azt az évről évre számadásig megőrzi.

12. §. A védjegy alkalmazása a zárt területről hordókban kiszállítandó, minden hegyaljai borra nézve kötelező. A hordókra való felillesztése az ellenőrző bizottság hivatalos közege által történik. A nagyobb forgalmu kereskedelmi üzletek részére e részben engedett kivételek, eljárási és ellenőrzési módokat az ügyrendben vannak meghatározva.

13. §. Az ellenőrző hivatal származási jegyekkel csak a saját illetőségi köréhez tartozó területeken termelt borokat láthatja el, ellenben a boroknak a zárt területről való kiszállítása alkalmával az elzáróvédjegyeket azon borok hordóira is köteles alkalmazni, melyek a zárt terület más ellenőrző körzetéből szállítottak be hozzá és általa nyilvántartva lettek.

14. §. Elromlott jegyeket pótolni vagy becserelni semmi körülmények között sem szabad.

15. §. A hitelesítő hivatalnak ügyel arra, hogy a jegyek csak azon hordókra alkalmaztassanak, melyek tartalma az 5. §. szerint bejelentve lett s mely után a kivetett díj befizetett. A bormennyiségek apadása miatt beállott hiány kiszámításának és a jogos bormennyiség megállapításának módja az ügyrendben van körülírva.

16. §. „A tokaji borvidék fentebb körülírt védjegyének törvényszerű lajstromozásáról az 1890. évi II. t. cz. értelmében Zemplénvármegye törvényhatósága gondoskodik.“

17. §. „A tokaji borvidék borait vagy mustját, annak zárt területén más vidéken termelt borokkal vagy musttal keverni (összevágni, összeházasítani) az érvényben levő törvények és rendeletek szerint tilos.“

18. §. Tilos a Tokaj-Hegyalja zárt területére olyan bort, mely azon kívül termelt, behozni. Egyedüli kivételt e részben a fogyasztási célokra behozott idegen borok képeznek, melyeknek adás-vételi forgalma azonban hatósági ellenőrzés alatt áll oly végből, hogy azok a zárt területen fogyasztassanak el s ki ne vitessenek.

Idegen borok tekintete alá esnek a zárt terület községeinek határaihoz tartozó sik területeken termelt homoki borok is.

Ezen idegen borszállítmányok az érkezés helyére nézve illetékes községi hatóság engedélyének felmutatása nélkül a vasuti állomások által ki nem adhatók. A közlekedésnek más eszközei útján érkezett idegen borok pedig bepinezés vagy beraktározás előtt az illetékes borenőrző bizottságnak bejelentendők, mely azokat további nyilvántartás végett be kell nyilvántartani.

19. §. A borenőrző bizottságok az idegen származású borokat az ügyrendben körülírt módon jegyzékbe veszik, a reájuk kivetett literenkénti egy fillért tevő ellenőrzési díjat legott befizetetik s ügyelnek arra, hogy azok a zárt területről ki ne vitessenek. E végből a borok állományát bármikor, de évenként négyszer minden esetre, szemleivék alapján, a helyszínen mennyiségileg megállapítják s annak eredményét a bortulajdonosnál visszahagyott szemleiv másik eredeti példányán aláírásukkal igazolják. S ha a szemle alkalmával alapos gyanu merül fel arra nézve, hogy az idegen borok szabályellenes módon lettek értékesítve, a gyanúsított ellen a megtorló eljárás folyamatba tétele végett a feljelentést megteszik.

20. §. Elzáró védjeggyel ellátott boroknak a zárt területről való kiszállításánál köteles a szállító fél a fuvarlevelen is teljes szövegben kiírni, hogy a szállítmány: „tokaji bor“.

21. §. Tiltva van a tokaji bor készítésére vagy javítására oly szőlőt, asszuszlót, cefrét vagy mustot, mely nem a tokaji borvidék talaján termelt, ide behozni és felhasználni.

22. §. A borenőrző bizottságok ügyvezetésük statisztikai eredményét

évenként feldolgozzák s előjáró hatóságuk útján a vármegye alispánjához ezen év végéig beterjeszteni kötelesek. E végből megfelelő rovatos ivekkel láttatnak el.

Illetőségük határain belül éber figyelemmel kísérik a bortermelést, kezelést és forgalmat s ha gyanus üzelmeket vagy visszaéléseket vesznek észre, felettes hatóságuknak azokat rögtön bejelenteni tartoznak.

A must készítésének ellenőrzése céljából joguk van bármely szüretelő helyiségben előleges bejelentés nélkül megjelenni és vizsgálatot tartani, hogy nem használtak-e a bor készítésénél törvény és rendeletek által tiltott szerek. A bor kezelésének ellenőrzése végett pedig kötelesek minden helyiségben, hol bor van leraktározva vagy kezelve, évenként legalább egyszer, de esetleg többször előzetes értesítés nélkül megjelenni, ott szemlélt tartani s hogy az megtörtént, a szemlék nyilvántartó könyvében kitüntetni. A borok tulajdonosa vagy annak megbízottja köteles a helyiségeket e végből kinyitni, vagy a kulcsokat átadni, melynek megtagadása a gyanu jogosságát alapítja meg s a tüzetes vizsgálatnak azonnali megtartását vonja maga után. Az ellenőrző szemlék az ellenőrző bizottság kiküldött tagjai által s csak a nappali órákban tarthatók meg.

Ha ezen bizottság a szemle közben a törvénybe vagy ezen rendszabályokba ütköző jelenségeket vesz észre, legott gondoskodik arról, hogy a visszaélés bebizonyítására szolgáló jelek, tárgyak és adatok az illetékes hatósági vizsgálat eszközéséig elűntethetők ne legyenek s hogy a vizsgálat a fennálló rendeletek értelmében azonnal fogantossintassék.

23. §. A bor elemző bizottságok tagjainak állása tisztelőbeli lévén, fizetéssel nem jár, de kész kiadásai megtérítendők. A bizottság elnöke és jegyzője, egyben könyveinek s a hivatalnak ügyvezetője a borenőrzés pénzalapjából méltányos évi fizetést huznak meg akkor is, ha a község elöljáróságainak tagjai. A díjazás mértékét a község képviselőtestülete szabja meg. Ugyanez van hivatva külön jutalmakban részesíteni azokat, kik a jelen szabályrendelet és a törvény ellen vétkezők felfedezésére, vagy tettenérésére sikeres szolgálato- kat tettek.

24. §. Az ellenőrzés pénzalapja a szőlőbirtokosok által boraik mennyisége után évenként fizetett, továbbá az idegen borok ellenőrzésére kivetett, a származási és védjegyzékért szabályrendeletileg megállapított díjösszegek, végre a kihágók és bűnösökre kiszabandó és ide utalando pénzbüntetések és az elkobzott értékekből kerül össze s a községek tulajdonává válik.

25. §. „A borenőrző bizottságok működése felett a felügyeletet Zemplénvármegye területére nézve a köz- igazgatási hatóság teljesíti.“

26. §. „A jelen szabályrendelet szándékos megsértése kihágást képez s az 1879. évi XL. t. cz. 16. §-ának rendelkezéséhez képest öt napig terjedhető elzárással és 100 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntet- tetik.“

27. §. Ezen rendelet hatályba lépése után 3 hónap alatt a községi ellenőrző bizottságok szervezése befejezendő s mielőtt az megtörtént a tokaji borvidék pinezésében és raktá- raiban elhelyezett borok összeirandók oly végből, hogy a tokaji és idegen származású borok külön-külön elkön- veltessenek és szabályszerű ellenőrzés alá jöhessenek. Ezen zárterületről ki- vételesen eladható idegen termésű boroknak kivételén azonban az ille- tékes ellenőrző bizottság kivételes kiszállítási engedélyének bemutatása szükséges és a fuvarleveleken vilá- gosan kifejezendő az, hogy a szállit- mány nem tokaj-hegyaljai bor. A tokaj-hegyaljai borok az összeírás

alappján kell igazolás mellett az el- záró védjegyre jogosultak s azokkal kiszállításuk alkalmával ellátandók.

(Folyt. köv.)

IPAR ÉS KERESKEDELEM.

Évi szemle a pénztintézetekről.

(1904. üzleti év.)

— Saját tudósítónktól. —

Sátoraljai helyi takarékpénztár. Alaptőke: 120.000 k. Tartalék- alap: 147.198 k. 63 f. Betét 1904. év végén: 3.312.632 k. 71 f. Tiszta nyeresemény: 37.976 k. 85 f. Osztalék: 80 k. = 20%. Fentiekben a szesz szabad magánraktár és bérleti osz- tály forgalma is befoglaltatik. Az igazgatóságba új tagul megválaszta- tott dr. Hornyay Béla, a felügyelő- bizottságba pedig Widder Gyula.

Zemplénmegyei ker. ipar ter- meny és hitelbank Sátoraljai helyi. Alaptőke: 160.000 k. Tartalék- alap: 74.455 k. 25 f. Fedezeti tartalék- alap: 14.000 k. Nyugdíjalap: 28.575 k. 73 f. Betét 1904. év végén: 1.335.738 k. 34 f. Tiszta nyeresemény: 40.821 k. 63 f. Osztalék: 20 k. = 10%.

Sátoraljai helyi Népbank. Alap- tőke: 240.000 k. Tartalék- alapok: 123.000 k. Betét 1904. év végén: 1.009.816 k. 19 f. Tiszta nyeresemény: 35.910 k. 54 f. Osztalék: 30 korona = 7 1/2%.

Sátoraljai helyi központi taka- rékpénztár. Alaptőke: 200.000 k. Tartalék- alap: 94.000 k. Betét 1904. év végén: 1.365.963 k. 98 f. Tiszta nyeresemény: 34.560 k. 74 f. Osztalék: 36 k. = 9%.

Sátoraljai helyi Kölesönös ön- segélyező hitelszövetkezet. (Heti 1 k. üzletész betéttel). A hitelszövetke- zeti tagok száma 1904. év végén 1430. Az üzletészek 3292. Az öt évtársu- lat vagyon: 634.412 k. 24 f. Tarta- lékalap: 1142 k. 15 f. Tiszta nyere- ség: 22.240 k. 53 f. (1903. évben volt 15.077 k. 52 f.)

Sárospataki takarékpénztár r. t. Alaptőke: 200.000 k. Tartalék- alap: 134.714 k. 73 f. Tiszta nyeresemény: 25.910 k. 96 f. Betét 1904. év végén: 2.026.782 k. 20 f. Tiszta nyere- meny: 61.082 k. 23 f. Osztalék: 22 k. = 22%.

Tokajvidéki keresk. és gazda- sági bank. Alaptőke: 100.000 k. Tarta- lékalap: 16.500 k. (ez évi dotáció- val). Betét: 261.199 k. 75 f. Tiszta nyeresemény: 12.226 k. 85 f. Osztalék: 6 k. = 6%.

Bodrogközi takarékpénztár Királyhelmezen. Alaptőke: 180.000 k. Tartalék- alap: 57.000 k. Rendkívüli: 1.023.997 k. 43 f. Tiszta nyeresemény: 39.974 k. 11 f. Osztalék: 40 k. = 13 1/3%.

Töketeres és vidéke fogyas- tási szövetkezet. Befizetett üzlet- részek összege: 7154 k. Tartalék- alapja: 2466 k. 32 f. Tiszta nyeresemény: 865 k. 68 f.

A többi intézetek kimutatását, amennyiben mérlegeiket még nem vet- tük, folytatólag fogjuk közölni.

A Zemplén-ladmóci mész és agyag- ipar r. t. — melynek alakulásáról a *Zemplén* már egyik előző számában adott értesítést — *Sátoraljai helyi* f. hó 19-én tartotta dr. Schön Vilmos megyei tb. főorvos elnöklete alatt alakuló közgyűlését a sátoraljai helyi kölesönös önszegélyező hitelszövetkezet helyiségében. A közgyűlés megállapította, hogy a 150.000 koronában megszabott alaptőke a törvény által előírt módon, aláírások által bizto- sítva és 30%-ban befizetve van. Ezu- tán kimondta a közgyűlés a részvény- társaság megalakulását és az alapsza- bályokat elfogadta. Az igazgatóságba beavasztottak: Behyna Miklós, Cakó Ignátz, Widder Gyula, dr. Friedmann Armin, Weinberger Ignác, Neuman Jenő, Zombory János és Klár Andor.

A felügyelő bizottságba rendes tago- kul dr. Lichtenstein Jenő, dr. Gom- bos Gáspár és Klein Izidor, póttagul Behyna Kálmán és Radó Ödön lettek beavasztva. A közgyűlés után meg- tartott igazgatósági ülés megvá- lasztotta igazgatósági elnökül Behyna Miklóst és kinevezte ügyvezető igaz- gatónak Klár Andort. A részvénytár- saság üzemét a ladmóci telepen már megkezdte.

NYILT TÉR. *)

Mit vétettem?

Nem a sértett büszkeség, az ön- érzet hangja szólal meg bennem, midőn a Fm. H. 22. számában kö- zölt Izr. Betegsegélyző egyesület társas- vacsora hatalmas tudósítására reagá- lok. Korántsem! Mert ha büszke len- nek gyarló észbeli tehetségem erkölcsi sikerére: nem engedném azt lerontani a Fm. H. referádájával és nem veu- ném figyelembe annak személyemet esetleg dicsérő, vagy gyalázó Himnu- szait.

A szentírás tradíciós törvénye szerint a gyermek bűneiért 13 évéig az apa felelős. Azt kell hinnem, hogy a Fm. H. ezt a böles citatumot, a zsidó rituális szokás szerint fordítva olvashatta és így tudhatja, mert csak ebben az esetben lehettem én az ál- dozata atyám borzasztó bűnének, mely a Fm. H. szemében csak hosszú, hosszú megtérés ulán számíthat ki- engesztelésre.

De mit vétettem én? Szűz tiszta fehéren állok a Fm. H. elé, én a szegény áldozati bárány, ki még sza- vazati jogával sem ártathat embertár- sainak.

Tudom, milyen égbekiáltó bünt követ el atyám, midőn mellét verve hirdeti, hogy mameluk lesz és marad. Igyekszem lebeszélni a Fm. H. cik- kei alapján, felvilágosítani tettének borzasztó következményeiről, hiába semmi — semmi sem használ. „Mond és marad nyugodtan“. Nincs más hátra, mint a kitagadás, mert csak ebben az esetben számíthatok arra, hogy az én nevem is ki lesz téve lapokban, mint a többi szónokoké, kik már szavazati joggal bírnak, nem úgy mint én, ki még egy mameluk apa felügyelete alatt áll.

Vagy talán még nulla vagyok az emberiség cserfakoszorújában? Ugy belenyugszom sorsomba és nyugodtan várom a politikai kibontakozást.

Grünbaum Sándor.

*) E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk.

A SZERKESZTŐSÉG ÜZENETE.

H. B. A. Bpest. Megfogjuk üzenni, hogy felhasználhatjuk-e.
H. A. Nevicke. Jönni fog. Nem tudnak itten erről semmit.
Gavallér. A „bojkott“-ról hallottunk va- lamit, de a mi felfogásunk szerint minden bál rendezőségének kétségtelen joga van ahoz, hogy azokat hívja meg, akiket épen akar.
Nem közölhető: Izisz és Ozirisz. (Tárca.)

Kiadótulajdonos: Éblert Gyula.

HIRDETÉSEK.

Emeleti lakás

mely áll 2 utcza, 3 udvari szo- bából és mellékhelyiségeiből f. é. május 1-től kiadó.

Dr. Ligeti József.

